

Kiltsi mõisa torni laemaalingu restaureerimise dokumentatsioon.

Vesta Naruski, Kait Kipper

Teostaja nimi

Üliõpilane

Ametinimetus

Kiltsi mõis

Tööde läbiviimise koht (asutus/osakond)

Heli Tuksam (osakonna juhataja-õppejõud, TKK), Tuuli Puhvel (õppejõud, TKK)

Juhendaja /ametinimetus/asutus

1. Objekti andmed

Nimetus	Torni laemaaling
Autor	teadmata
Dateering	18. sajand
Tehnika	Liimvärvidega ornamentaalne laemaaling
Mõõtmed	~d=4600 mm; peegelvõlv ~380 mm
Omanik	Väike - Maarja vald

2. Konserveerimistööde ülesanne/eesmärk

Tööde teostamise aeg	Jaanuar-aprill, 2010
----------------------	----------------------

3. Objekti iseloomustus

Kirjeldus	Liimvärvidega maalitud lagi. Põhitoon on hele hallika-ssinine, keskel punase tooniga rosett. Ümber roseti ringikujuliselt sama punase tooniga jooned ja ornament lindude-vaasiga, lillemotiivid. Maalitud peegelvõlv punase taimornamendiga. Kaks karniisi: lae ja seinakarniis (hammaskarniis)
Autori v töökoja märgistus, signatuur	-
Muud pealdised, märgid, tekstid	-
Andmed varasemate konserveerimis-restaureerimistööde teostamise kohta	Puudub varasem restaureerimine

4. Objekti seisund enne konserveerimist

Seisundi kirjeldus	Rahuldav
Kokkuvõtlik/üldine hinnang objekti seisundile	Maaling oli paksu krohvikihiga kaetud. Kohati on näha ka hilisemat halli tooniga maalingut (väga halvasti). Peegelvõlvil on palju suuri ja pisemaid pragusid, laes väiksed praod. Maaling on laes suhteliselt hästi säilinud, peegelvõlvil halvemini. Karniisid on kahest kohast tükiti puudu.

5. Konserveerimistööde kava

Tööde loetelu	
	Halli hilisema värvikihi eemaldamine mehaaniliselt; pragude täitmine lubikrohvi ja pahtliga; lihvimine; kruntimine; retušeerimine; karniisi värvimine.

6. Konserveerimistööde kirjeldus

Teostatud tööd	Kasutatud materjalid
Värvi eemaldamine mehaaniliselt	Skalpell
Pragude täitmine	Pahtlilabidas, spaatel, kriit, vesi, fiiberpahtel, tselluloosliim
Lihvimine	Liivapaber (nr. 100), lihvimiskäsn
Puhastamine tolmust	Niiske švamm
Kruntimine	Pintsel, kriit, vesi, liim, pigment
Retušeerimine	Pintsel, kriit, vesi, liim, pigmendid
Karniisi värvimine	Pintsel, kriit, vesi, liim, pigmendid
Muudatused konserveerimistööde kavas	1)Peegelvõlvi pealt ei saanud halli värvi eemaldada, sest sellega oleks kaduma läinud ka alumine väärtuslik maaling. Hall toon tuli jätta ja kohati juurde retušeerida. 2)Karniisi värvides tegime peale ka varjud. Sondaažilt on näha, et varasemalt olid varjud (isegi seinakarniisi hammaste peal)

7. Illustratiivne materjal (fotod, skeemid jne)

Fotol keskne rosett

Fotol motiiv peegelvõlvil

Fotol hammaskarniis

8. Teostatud tööde tulemus

Laemaaling puhastati ning eemaldati paks krohviikiht ning samuti enamik hilisemast klassitsistlikust dekoorist (alles jäeti ringjad lillemotiivid roseti vahevöös.) Lisaks sellele retušeeriti lage liimvärvidega. Selle tulemusel on praeguseks varasem palladionistlik dekoor üpriski selgelt loetav, hilisemad biidermeierlikud dekoorikihid on aga ainult õrnalt aimatavad.

9. Säilitus- ja hooldusjuhend

Maalingute säilimise seisukorrast tuleks ruumis säilitada ühtlane temperatuur. Järsud muutused mõjuvad kahjustavalt. Vajadusel võib teostada vaid õrna kuivpuhastust.

Kuupäev 2010